

Noua calitate a muncii și activitatea teatrală

Ultimul trimestru al acestui an se caracterizează prin accelerarea ritmurilor de muncă în toate domeniile de activitate, prin mobilizarea tuturor forțelor, în vederea îndeplinirii exemplare a planului anual, plan hotărîtor pentru realizarea în perspectivă a cincinalului. Deviza sub care toți cei ce muncesc în România își desfășoară azi întreaga activitate este lupta pentru o nouă calitate, pentru transformarea acumulărilor cantitative într-o nouă calitate, superioară. Aceasta este esența Programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale a partidului, acestea sînt cerințele formulate, clar și convingător, în cuvîntările secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Se înțelege că munca teatrelor este, trebuie să fie supusă acelorași imperative. Activitatea artistică nu poate fi desprinsă de sfera întregii activități și nu se poate dezvolta decît în contextul acesteia. Produsul finit al întregii activități artistice a unui teatru este spectacolul, planul de producție al teatrului este repertoriul lui, iar realizarea planului se măsoară după indicii de calitate, de eficiență. Oricît ar părea de nepotrivită la prima vedere, oricît ar mira apropierea activității artistice de activitatea celorlalte sectoare de producție, teatrele se află în situația obiectivă a instituției al cărei colectiv de muncă, al cărei consiliu de conducere, al cărei director trebuie să-și elaboreze un plan și să lupte pentru realizarea lui după aceleași criterii de exigență, disciplină, competență, înaltă calificare, ca orice colectivitate productivă din România.

Iată de ce astăzi, mai mult ca oricînd, este necesară reexaminarea severă a modului în care se desfășoară munca în teatre. Începutul actualei stagiuni uc-a prilejuit unele momente de satisfacție, ne-am bucurat pentru realizările unor teatre, pentru spectacolele de calitate prezentate publicului, privim cu încredere, din această perspectivă, desfășurarea viitoare a stagiunii. Dar, nu putem trece cu vederea unele carențe, unele lipsuri manifestate odată cu gongul inaugural al sezonului teatral. E un fapt știut — și comentat — că nu toate teatrele au fost în măsură să deschidă stagiunea, la data fixată prin tradiție, cu un spectacol nou; că premiera dintîi a constituit-o, în unele teatre, un recital actoricesc; că unele spectacole, realizate în fapt în stagiunea trecută și înregistrate ca atare, sînt prezentate drept realizări noi. Aceste realități nu scapă observației noastre, oricît ar încerca unii directori să prezinte altfel lucrurile, ripostînd iritat, cînd li se apreciază de pe poziții critice neîmplinirile din activitatea lor. Faptul că deschiderea stagiunii nu este întru totul satisfăcătoare, faptul că se prelungesc și în actuala stagiune deficiențe existente și în stagiunile anterioare, arată limpede că există serioase carențe de organizare, de planificare și de disciplină a muncii, care se cer grabnic și radical înlăturate.

Este în contradicție cu toate principiile și normele care guvernează întreaga activitate din țara noastră situația în care se complac unele teatre, de a nu avea certitudinea planului repertorial, de a nu-și eșalona judicios eforturile, pentru a asigura ritmicitatea spectacolelor. Nu e un secret pentru nimeni faptul că în multe teatre se știe, de regulă, data cînd încep repetițiile pentru un spectacol aflat în pregătire, dar nu se poate aprecia decît foarte vag data cînd va avea

loc premiera. Așa se face că, mai cu seamă în teatrele Încușene, perioada de iarnă, adică perioada de vîrf a stagiunii teatrale, nu cunoaște prea multe premiere, acestea aglomerîndu-se către sfîrșitul stagiunii. De unde provin aceste deficiențe ? Ce le generează ? Ce climat le favorizează ? Cum se face că, în vreme ce majoritatea teatrelor își impun ritmuri înalte de muncă, își respectă angajamentele asumate prin planurile repertoriale, își onorează mandatul de mare răspundere politică-educativă cu care au fost investite, unele teatre se complac, de ani de zile, în situația unor permanente improvizații ? Cauzele trebuie căutate în răspunderea, în seriozitatea, în disciplina și, la urma urmei, în competența cu care sînt străbătute toate etapele activității artistice. Elaborarea nebuloasă a repertoriului, lipsa de inițiativă în promovarea piesei originale, alegerea după criteriul, adesea fals, al succesului de public, cercetarea superficială a fondului de piese existent, duc inevitabil la situația de a nu ști de azi pe mâine ce anume stă la baza activității teatrului. Desconsiderarea potențialului creator de care dispune un teatru e o altă cauză a cantonării în mediocritate. În vreme ce majoritatea teatrelor utilizează intensiv colectivele artistice de care dispun, oferind, implicit, tuturor membrilor lor, satisfacția muncii creatoare, unele teatre — și, din păcate, chiar dintre acelea mai generos beneficiare ale unor colective omogene — nu folosesc nici jumătate din forța de creație de care dispun. Ce s-ar întîmpla dacă într-o întreprindere de înalt potențial productiv, în locul mașinilor moderne, s-ar produce unelte învechite ? Ce s-ar întîmpla dacă, în aceeași întreprindere, muncitorii de înaltă calificare ar minui mătura sau ar sta, pur și simplu, cu brațele încrucișate, neavînd de lucru după măsura și după dorința lor ? Ce s-ar întîmpla dacă un produs care, după toate normele de muncă, ar trebui terminat în două luni de zile, ar părăsi banda de montaj după șase luni ?

Este necesar ca adunările generale ale oamenilor muncii, consiliile de conducere, directorii, organizațiile de partid, de tineret din teatre să analizeze cu răspundere și exigență munca de pînă acum și perspectivele activității lor și să treacă ferm, hotărît, la asigurarea tuturor condițiilor care generează o nouă calitate a muncii în teatre.

Încă în luna iunie, la Conferința națională a Uniunii Artiștilor Plastici, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, lansa acest îndemn, care, în mod logic, firese, privește pe toții creatorii de artă din țara noastră : „Ceea ce dorim noi... este trecerea și în acest domeniu artistic de la cantitate la o calitate nouă, superioară, adică la lucrări de înaltă valoare socială, istorică, artistică“.

Teatrele noastre dispun de toate mijloacele materiale, de suficiente forțe creatoare, pentru a-și apropria acest îndemn, care are funcția de normă fundamentală, principală.

Teatrele noastre au datoria să-și mobilizeze toate forțele pentru a trece, încă în această primă jumătate a stagiunii, la o nouă calitate a activității lor artistice, pentru a atinge cît mai grabnic maximum de eficiență în munca lor, prin spectacole cît mai valoroase, prezentate în fața unui public tot mai larg. Numai în felul acesta vor putea răspunde sarcinii de înaltă răspundere pe care, în iunie, secretarul general al partidului o formula cu extremă rigoare științifică : „Și în acest domeniu trebuie să realizăm o anumită eficiență, desigur nu în primul rînd economică, ci artistică și ideologică. Or, eficiența artistică, politică și ideologică, nu este cu nimic mai puțin importantă decît eficiența economică. Desigur, fără o activitate economică eficientă și rentabilă nu putem desfășura nici activitatea de creație — dar, la rîndul lor, creația, activitatea politico-educativă au un rol foarte important în creșterea eficienței economice, în ridicarea nivelului general al întregii noastre activități sociale“.

„T“